

ΠΑΙΔΙΑ, ΓΕΙΑ ΣΑΣ!

Το μήνα Μάρτιο γιορτάζουμε τον εθνικοαπελευθερωτικό μας αγώνα εναντίον των Τούρκων. Για να πετύχει μια επανάσταση, χρειάζεται οργάνωση, οικονομικά μέσα και συμμετοχή του λαού. Η Φιλική Εταιρεία άνοιξε το δρόμο και έβαλε τα θεμέλια για την έναρξη αυτού του αγώνα.

Διάβασε το κείμενο και γράψε τις απαντήσεις σου για τις δύο ερωτήσεις. Διασκέδασε με την τρίτη εργασία.

Η Φιλική εταιρεία

Οι Έλληνες με τον καιρό κατάλαβαν ότι μόνο με τις δικές τους δυνάμεις θα απελευθερώνονταν.

Το 1814 συναντήθηκαν στην Οδησό της Ρωσίας ο Αθανάσιος Τσακάλωφ, ο Νικόλαος Σκουφάς και ο Εμμανουήλ Ξάνθος, που έμελλε να γίνουν οι πρωτεργάτες της προετοιμασίας του Αγώνα. Ήταν και οι τρεις έμποροι, ζούσαν έξω από την Ελλάδα, αλλά πονούσαν για την άθλια κατάσταση, στην οποία είχε περιπέσει η πατρίδα την εποχή της σκλαβιάς. Αυτοί αποφάσισαν να ιδρύσουν μια μυστική οργάνωση που την ονόμασαν *Εταιρεία των φιλικών*, η γνωστή περισσότερο ως *Φιλική εταιρεία*.

Ο τελικός σκοπός της Εταιρείας ήταν ο αγώνας για την απελευθέρωση. Για να κατορθωθεί όμως αυτό έπρεπε οι Έλληνες πρώτα να οργανωθούν, αφού μνηθούν στο μυστικό της Εταιρείας. Η μύηση στην Εταιρεία γινόταν κρυφά και έπαιρνε μορφή ιεροτελεστίας. Ο υποψήφιος έδινε όρκο ότι θα τηρήσει το μυστικό και θα ακολουθεί τις εντολές της Εταιρείας. Οι Φιλικοί δε γνωρίζονταν μεταξύ τους και επικοινωνούσαν με συνθηματικές φράσεις, καθώς και με συνθηματικό αλφάβητο.

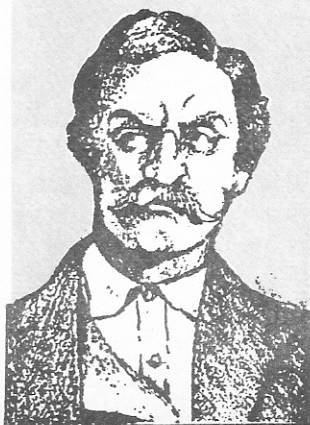
Οι Φιλικοί άφηναν να εννοείται ότι πίσω από την Εταιρεία είναι μια μεγάλη δύναμη, που θέλει την απελευθέρωση των Ελλήνων. Πολλοί πίστεψαν ότι πρόκειται για τη Ρωσία, που ήταν ομόδοξη. Με το πέρασμα των χρόνων μισούνταν στη Φιλική εταιρεία όλο και περισσότεροι. Από τους πρώτους που έγιναν Φιλικοί ήταν οι κλέφτες. Στη συνέχεια μπήκαν στην Εταιρεία έμποροι, κληρικοί και άλλοι.

Για να γίνει πιο αποτελεσματική η δράση της Εταιρείας, μετέφεραν την έδρα της στην Κωνσταντινούπολη και αναζήτησαν αρχηγό. Απευθύνθηκαν στον *Καποδίστρια*, που ήταν τότε υπουργός εξωτερικών της Ρωσίας, αλλά εκείνος αρνήθηκε. Ύστερα από τη άρνηση του Καποδίστρια, οι Φιλικοί απευθύνθηκαν στον *Αλέξανδρο Υψηλάντη*, που δέχτηκε με ενθουσιασμό κι έγινε ο γενικός αρχηγός της Φιλικής εταιρείας.

Τσακάλωφ

Σκουφάς

Ξάνθος

1. Ο όρκος των Φιλικών Α. Τσόκου

1. Παρατηρώ την εικόνα 1 και την περιγράφω. Ποια εντύπωση μας δημιουργεί αυτός ο πίνακας;
2. Διαβάζω το παρακάτω κείμενο και δικαιολογώ με λίγα λόγια τη μυστικότητα που είχε η Φιλική εταιρεία, καθώς και το ότι τα μέλη της επικοινωνούσαν μεταξύ τους με συνθηματικές φράσεις και με συνθηματικό αλφάβητο.

Το μυστικό των Φιλικών

Έστειλαν οι Τούρκοι μια μέρα στο δεσπότη Έλους (στη Λακωνία) Άνθιμο έναν Τούρκο, που γνώριζε καλά τη γλώσσα μας και τις θρησκευτικές μας τελετές. Αυτός, καθώς πήγε στη Μητρόπολη, έπεσε, προσκύνησε το δεσπότη και του είπε: Δεσπότη μου, θέλω να σου εξομολογηθώ ως χριστιανός τις αμαρτίες μου. Ο Έλους του έδωσε την άδεια και αμέσως ο Τούρκος άρχισε να περιγράφει τις αμαρτίες του με κλάματα και προσποιητή κατάνυξη. Στο τέλος τού είπε:

«Πότε θα έρθει, δεσπότη μου, η άγια εκείνη ώρα να πάρουμε τα άρματα, για να σκοτώσουμε τους άπιστους τυράννους μας και να ρουφήξω από το αίμα τους;». Ο δεσπότης έκανε τότε τα σημεία της Εταιρείας, αλλά, καθώς είδε ότι δεν εννόησε τίποτα, κατάλαβε ότι είναι Τούρκος κι άρχισε να τον συμβουλεύει και να του λέει:

«Τέκνο, τι λόγια είναι αυτά; Μην πιστεύεις τα λόγια που λέγονται. Ο Θεός έβαλε στο κεφάλι μας το σουλτάνο για το καλό μας. Αυτόν έβαλε να μας εξουσιάζει και να είμαστε πιστοί ραγιάδες του και ευπειθείς, γιατί αυτός φροντίζει για μας, αλλοιώς θα μας τιμωρήσει ο Θεός». Έπειτα του διάβασε τη συνηθισμένη ευχή και τον έστειλε στο καλό.

Παρακάτω δίνεται το μυστικό αλφάβητο των Φιλικών. Με βάση αυτό δια-
βάζω τις λέξεις της δεξιάς στήλης και τις γράφω πλάι.

η=α	5=λ
ξ=β	6=μ
υ=γ	7=ν
ψ=δ	8=ο
ω=ε	9=π
1=ζ	ο=ρ
2=θ	α=σ
3=ι	β=τ
4=κ	γ=φ
	δ=χ
	ε=ου

ω5ωγ2ωο3η=

ηυ87ηα=

ω9η7ηαβηα3=

γ35343 ωβωο3η=